

CICLE INICIAL
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La butxaca prodigiosa

Mercè Canela

Guia del mestre

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

El Gust per la Lectura 2016-2017

Cicle inicial d'educació primària

La butxaca prodigiosa

Guia del mestre

Departament d'Ensenyament
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acol·liment Lingüístics

Estel Alcañiz Montiu
Sandra Pallarès Llaó

Setembre 2016

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

Índex

1.Introducció.....	4
2.Objectius de la proposta.....	5
3. Guia didàctica.....	6
3.1 Qui ha escrit aquest llibre	8
3.2 Qui ha il·lustrat aquest llibre.....	9
3.3 Activitats per fer abans de llegir	10
3.4 Activitats per fer mentre llegim	12
3.5 Activitats per fer després de llegir.....	18
4. Quadre de continguts.....	21
5. Bibliografia.....	22

1. Introducció

Mercè Canela i Garayoa: Escriptora dedicada a la literatura infantil i juvenil

(Sant Guim de Freixenet, Segarra, 11 de juliol de 1956)

Es donà a conèixer amb *De qui és el bosc?* (1976); el mateix any guanyà el premi J.M. Folch i Torres amb *L'escarabat verd* (1977); seguiren, entre d'altres, *La fantasia inacabable* d'Antoni Gaudí (1980, premi Crítica Serra d'Or 1981), *Lluna de tardor* (1982, premi de literatura juvenil l'Esparver 1982), *El planeta dels set sols* (1985, premi Lola Anglada 1984), *El rastre de les bombolles* (1990), *S'ha de ser animal* (1991, premi Vaixell de Vapor), *Les portes del temps* (1995), *La casa de les acàcies* (1997), *Per un plat de macarrons* (1997) i *Els dimarts del senyor F* (1998). Des del 1998 és directora de la revista *Cavall Fort*.

Font: Gran enciclopèdia catalana. www.enciclopedia.cat

Per saber-ne més sobre l'autora podeu visitar l'apartat que

www.escriptors.cat li dedica:

<http://www.escriptors.cat/autors/canelam/>

2. Objectius de la proposta

Les activitats que es presenten a continuació pretenen recollir els fets més importants de *La butxaca prodigiosa* i aprofundir i reflexionar sobre els sentiments, els secrets i el valor de l'amistat. A continuació detallem els objectius que persegueix la guia que teniu a les mans:

- Fomentar el gust per la lectura
- Aprofundir en la comprensió de l'obra a partir de l'anàlisi i la conversa guiada
- Aplicar estratègies de comprensió
- Establir connexions entre el que narra el llibre i les experiències dels infants
- Fomentar l'ús a la biblioteca del centre o del barri
- Reflexionar sobre els sentiments del protagonista
- Reflexionar sobre la importància de l'amistat relacionada amb temes tan delicats com poden ser els secrets
- Aprofitar l'espai de la classe i dels blogs escolars per fomentar l'ús de la crítica literària.

3. Guia didàctica

Aquesta proposta està pensada per a alumnes de cicle inicial. Suggestim tres tipus diferents de lectura, que poden ser alternatius o bé combinar-se, segons com siguin els vostres alumnes:

- Una lectura en veu alta per part del mestre, amb pauses, i relectures individuals per part dels alumnes.
- Lectura individual silenciosa (cada vegada un fragment).
- Lectura per parelles (cada vegada un fragment).

Després de cada fragment es recomana fer una aturada per parlar d'allò que s'ha llegit i triar alguna de les activitats de les que es proposen a la guia.

Una de les activitats més valuoses per afavorir el gust per llegir i la competència lectora en general és escoltar llegir un expert, una persona que en sàpiga. El tipus de lectura que escolliu dependrà del grau de competència lectora dels infants, però en una aula de cicle inicial el nivell pot ser molt desigual. Per això recomanem que predomini la lectura del docent, que després convidarà els alumnes a rellegir sols o en parella els fragments que els hagin agradat més.

Sigui quina sigui la manera de llegir el llibre amb els alumnes, allò que és imprescindible és parlar de la lectura, posar en comú les diferents interpretacions dels nens i anar construint el significat entre tots plegats. Així, com diu Chambers:¹ «Hablar bien sobre los libros es una actividad en sí muy valiosa, pero también es el mejor entrenamiento que existe para hablar bien sobre otras cosas. De modo que al ayudar a los niños a hablar de sus lecturas, los ayudamos a expresarse acerca de todo lo otro que hay en sus vidas».

Parlar d'allò que s'ha llegit, compartir-ho amb un igual, descobrir què en pensa l'altre permet crear uns vincles importants entre els alumnes, i configurar-los, a poc a poc, com una veritable comunitat de lectors.

Pel que fa a la fragmentació de la lectura, com que el llibre no té capítols, proposem els fragments següents:

- Fragment 1: pàg. 0-13
- Fragment 2: pàg. 14-25
- Fragment 3: pàg. 26-33
- Fragment 4: pàg. 34-40
- Fragment 5: pàg. 41-50
- Fragment 6: pàg. 51-59

¹ CHAMBERS, A. *Dime. Ciutat de Mèxic: Fondo de Cultura Económica*, 2007 («Espacios para la lectura»).

Organització de les activitats

Les activitats s'han organitzat seguint l'esquema següent:

- Qui ha escrit aquest llibre
- Abans de llegir
- Mentre llegim²
- Després de llegir

A continuació es donen unes orientacions sobre les activitats que es proposen al quadern dels alumnes.

Com s'ha dit més amunt, l'objectiu principal d'aquest dossier és **acompanyar el gust per llegir dels alumnes** i promoure la seva reflexió personal. En aquesta guia trobareu apartats que demanen escriure i apartats amb suggeriments d'activitats per fer a la classe. Proposem que moltes de les activitats es facin col·lectivament i que es facin de paraula, no per escrit. Per això el quadern de l'alumne recull només les activitats per fer sobre el paper. Les activitats que requereixin suport paper es trobaran a l'apartat 4 d'aquest mateix dossier.

Les activitats s'agrupen en quatre blocs diferents. Les que volen apropar l'escriptora als infants (qui ha escrit aquest llibre), les que tenen per objectiu motivar la lectura del llibre i explorar-ne les diferents parts (abans de llegir), les que volen guiar la lectura del llibre fent aturades (mentre llegim). Aquest bloc és el que presenta més activitats i és on el professorat haurà de triar amb més cura quines proposa fer als alumnes, ja que algunes no cal que es facin mentre s'està llegint, perquè tracten temes col·laterals a la lectura del llibre. A aquestes edats fer moltes activitats pot fer perdre el fil de la narració. Per acabar, hi ha un bloc d'activitats per fer després de llegir. En aquesta part es vol reforçar la dimensió social de la lectura: la valoració i la recomanació de llibres i tractar aspectes que requereixen tenir present la globalitat de l'obra. Aquesta part inclou les activitats d'expansió de la lectura.

Totes les activitats del dossier són només suggeriments: és cada mestre qui haurà de triar les que poden ser més adequades i interessants per al seu grup.

² Se seguirà la lectura amb els talls que hem suggerit.

3.1 Qui ha escrit aquest llibre?

Activitat 1

Mercè Canela ha escrit molts contes, entre els quals el que els alumnes llegiran d'aquí a poc. Ben segur que a la biblioteca del vostre centre en teniu uns quants. Proponem que els alumnes vagin a buscar-ne i que els portin a la classe per fer-ne una exposició.

LLIBRES DE MERCÈ CANELA

Activitat 2 (Material de suport)

L'objectiu d'aquesta activitat és que els alumnes sàpiguin que els escriptors es poden presentar a concursos literaris i que un jurat selecciona les obres finalistes i guanyadores. És una manera de valorar la qualitat d'un llibre.

Els alumnes han de llegir un text breu i extreure'n la informació per relacionar el nom del premi amb l'obra premiada.

Aquesta activitat la poden fer per parelles. La finalitat és que els alumnes retinguin la idea que Mercè Canela és una escriptora que ha guanyat diversos premis.

Un cop feta l'activitat poden esbrinar si algun dels llibres premiats el tenen a l'escola. Es pot proposar que busquin a quina part del llibre figura que aquesta obra ha obtingut un premi.

Activitat 3

Mercè Canela és la directora de la revista Tatano.³

És una revista per a nens de més de quatre anys.

Moltes escoles hi estan subscrites. Podem proposar als alumnes que vagin a la biblioteca i que en fullegin alguns exemplars perquè coneguin els diferents apartats de la revista.

Es poden portar a la classe alguns números de la revista i dedicar una estona a llegir-los. Es pot fer per parelles i després entaular una conversa perquè comentin què és el que els ha agradat més.

És interessant que vegin que els escriptors normalment complementen la seva feina amb altres activitats laborals.

3.2 Qui ha il·lustrat aquest llibre?

Activitat 4

L'il·lustrador de *La butxaca prodigiosa* és Jordi Sales. En aquesta pàgina es pot trobar una mostra de la seva feina.
<https://issuu.com/jordinacs/docs/book>

Amb el llibre a les mans podem fer un recorregut per les il·lustracions i demanar que en triïn una que els hagi agradat especialment: pel color, pel dibuix, per la composició, per l'expressivitat, pel moviment... i que la comentin per a la resta dels companys.

Els podem fer observar com representa la figura humana, els animals... El dibuix de la coberta els pot resultar una mica estrany perquè el protagonista està en una posició que no deixa veure-li els ulls. Podem demanar que els alumnes adoptin aquesta postura i fer-los-la mirar des de baix, perquè entenguin que hi ha punts d'observació des dels quals no es veuen totes les parts de la cara.

³ <http://www.cavallfort.cat/cavallfort/ca/tatano/tat-la-revista.html>

Es pot aprofundir en l'observació del dibuix de la coberta:⁴

- Hi veieu la butxaca? Qui més hi ha?
- Qui deu ser aquesta persona? Com es deu dir?
- Està content o trist? Per què?
- Com va vestit? Creieu que va vestit així tot el dia?
- Què té, aquest senyor, al costat del cap?
- Quins animals hi veieu? Com són?

Si es creu convenient, es pot ensenyar la pàgina web perquè els alumnes vegin altres mostres del treball d'aquest il·lustrador. A la pàgina 21 surt el llibre que llegiran. Es pot aprofitar perquè els alumnes coneguin quin tipus de feina fan els il·lustradors: fer cartells per a la festa major d'algun poble o ciutat, il·lustrar calendaris, portades de revistes, contes per a nens petits, contes per nens i nenes més grans, llibres de text i quaderns de treball...

3.3 Activitats per fer abans de llegir

De seguida que els alumnes comencin a llegir aquest llibre veuran que a més de la història tan divertida i emocionant de *La butxaca prodigiosa* que explica Mercè Canela hi ha tot de dibuixos molt divertits, que ha fet un il·lustrador. A més, a la coberta del llibre, i a la contracoberta (la part del darrere), hi ha molta informació que els pot ajudar a saber-ne més sobre aquesta història i sobre aquells que l'han elaborat.

Activitat 5 (Material de suport)

Fitxa de lectura

Introducció a l'activitat:

Imagina't que ets bibliotecari! Per poder ordenar els llibres, a les biblioteques necessitem tenir-los classificats i ben fitxats. Ara tu faràs de bibliotecari o de bibliotecària de l'escola. Completa aquesta fitxa sense deixar-te cap informació:

Títol:	
Autora:	
Il·lustrador:	
Editorial:	
Col·lecció:	
Número de pàgines:	

Es pot acostumar els alumnes a guardar les fitxes dels llibres que van

⁴ Activitat per dur a terme de manera oral i en grup gran.

llegint, d'aquesta manera podran consultar la seva biografia lectora i recordar els llibres que han llegit. Hi poden adjuntar també la imatge de la portada, ja que és més fàcil que els alumnes recordin la coberta que el títol del llibre.

Activitat 6 (Material de suport)

La portada del llibre

Tots els llibres i quaderns tenen una portada, que és la part del davant, on figuren el títol, l'autor, l'il·lustrador i gairebé sempre un dibuix o una fotografia que evoca la història que llegirem. Aquest cop hem tingut un problema, i és que s'han barrejat les peces que formen la portada del llibre. Retalla-les i torna-les a enganxar al requadre de la pàgina següent per tenir altre cop la coberta sencera.

Activitat 7

El títol del llibre

Ara que ja tenim la portada al seu lloc, ens haurem de fixar en el títol: *La butxaca prodigiosa*. De butxaques n'hi ha de moltes menes: de grans i de petites, de fondes i d'estretes, de molts colors i de moltes formes. Però, de prodigioses, n'hi ha?

- Què vol dir *prodigiós*?
- Quines i quantes coses poden ser prodigioses?

És important que els alumnes coneguin el significat d'aquesta paraula perquè és rellevant en la història que s'explica.

Aquesta activitat es complementa amb l'activitat següent.

Activitat 8 (Material de suport)

Per apropiat-se del significat d'una paraula és convenient que els alumnes la puguin relacionar amb d'altres que tinguin significats similars i que la puguin aplicar en contextos diferents. En aquesta activitat els alumnes coneixeran paraules sinònimes de *prodigiós*, algunes de molt més properes al seu lèxic habitual. En l'activitat 9 aplicaran la paraula a altres contextos.

Solucionari:

TIC TAS FAN FANTÀSTIC

LLÓS ME VE RA
MERAVELLÓS

POR TÓS TEN
PORTENTÓS

NENT SOR PRE
SORPRENENT

BU FA LÓS FABULÓS

MI CU LÓS RA
MIRACULÓS

Activitat 9

Un cop l'alumne ja coneix el significat de la paraula *prodigiós*, la farem aplicar a les persones. Podem plantejar la pregunta següent:

- En què creus que tu ets un prodigi, tu?

Si es creu convenient, es pot proposar que els alumnes dibuixin algun objecte que trobin prodigiós. Amb el dibuix a la mà els pot resultar més fàcil explicar-ho als companys.

Activitat 10 (Material de suport)

Per acabar-se de fer seva aquesta paraula es proposa als alumnes que hi juguin una mica. Que pensin paraules que comencin amb cadascuna de les lletres.

Amb les activitats 7, 8, 9 i 10 els alumnes han compartit el significat de l'adjectiu prodigiós.

És el moment que facin una hipòtesi:

- Com pot ser una butxaca prodigiosa? Quines coses meravelloses podrà fer?

Aquesta pregunta es pot deixar escrita a l'aula. Pot constituir un dels objectius de la lectura. Per què l'autora ha posat aquest títol al llibre? Mentre llegim o després de llegir haurem de respondre aquestes qüestions.

3.4 Activitats per fer mentre llegim

Pàg. 0-13

Activitat 11 (Material de suport)

La botiga del senyor Serafi

Amb aquesta activitat volem centrar l'atenció en la descripció de la botiga del senyor Serafi. En el text primer es fa una enumeració:

El senyor Serafi no necessitava gaire lloc: en tenia prou amb un taulell, unes balances, un calaixet, dues cadires i un penja-robes.

A continuació, d'alguns elements se n'explica la utilitat.

Si convé, el docent pot rellegir en veu alta el fragment on hi ha la descripció abans de resoldre l'activitat.

Activitat 12 (Material de suport)

Totes les botigues tenen un rètol amb el nom i, de vegades, amb tot allò que hi podem trobar. Per tant, la botiga del senyor Serafi també n'ha de tenir un. Volem que els alumnes es fixin en el rètol de la botiga, ja que no és un rètol convencional. Es planteja una activitat lúdica, completar el rètol d'on han fugit les vocals per una ràfega de vent. Per fer-ho hauran de consultar la il·lustració on surt el nom de la botiga.

Es pot plantejar que facin una hipòtesi, que es podrà comprovar en el fragment de lectura següent:

- Qui deu anar a la botiga del senyor Serafi?
- Quins casos poden ser d'urgència?

Activitat 13

La bata del senyor Serafi

Conversa sobre la bata del senyor Serafi. A casa, a l'escola, al pati... Sempre necessitem tenir una bata per no embrutar-nos i guardar les coses petites a les butxaques. Es pot seguir el guió següent:

- **Teniu bata? On la feu servir?**
- **La vostra bata té butxaques? Quantes?**
- **Què hi portes, en aquestes butxaques?**
- **I el vostre mestre o mestra, té bata amb butxaques? Què hi té a dins?**
- **Creieu que hi ha bates sense butxaques? Què faríeu si no tinguéssiu butxaques a la bata?**

Es pot proposar que els alumnes dibuixin la bata del senyor Serafi i després quines coses s'imaginin que hi ha dins la butxaca.

Solucionari:

(...) una blava amb una butxaqueta a dalt, a l'esquerra, per a posar-hi els llapis i les ulleres, i una butxaca més gran a baix, a la dreta.

Activitat 14 (Material de suport)

Notícia

Al llarg del llibre es van donant pistes sobre quin és l'origen del senyor Serafi. Sense desvetllar aquest misteri, farem adonar els alumnes de les pistes que ens dona el text.

Es pot proposar que els alumnes triïn quin d'aquests dos titulars és el que ha sortit al diari.

A continuació es pot plantejar la pregunta que hi ha al llibre:

Però, què podia tenir a veure aquella notícia amb el senyor Serafi?

La mestra pot anotar el que diuen els alumnes, d'aquesta manera després podrà comprovar si algú l'ha encertat.

Solució:

La nit passada cau un estel en un lloc poc habitual.

Activitat 15

El secret del senyor Serafi

El senyor Serafi té un secret; l'ha de tenir! Com pot ser que tregui tantes coses d'una butxaca tan petita? Parleu amb els companys i intenteu endevinar quin deu ser aquest secret. Es pot completar l'activitat amb una altra pregunta:

- Heu tingut mai un secret, vosaltres? L'heu explicat mai? Per què?

Activitat 16 (Material de suport)

Què ven el senyor Serafi

A l'activitat 9 s'ha fet pensar els alumnes què devia vendre el senyor Serafi i què podien ser els casos d'urgència. Ara amb aquesta activitat podran comprovar les seves hipòtesis.

Solució:

«Que estaves preparant el **dinar** i se t'havia acabat la **sal**? Que volies penjar un **quadre** i no tenies cap **clau**? Que t'havia caigut un **botó** i no tenies fil d'aquell color? Només calia que anessis corrents a la **botiga** i en un tres i no res el senyor Serafi es treia de la **butxaca** prodigiosa el que et feia falta, tant si era un parell de **cebes**, com si era una **maquineta** de fer punta al **llapis**».

Activitat 17

Les rareses del senyor Serafi

Aquesta activitat es pot fer col·lectivament. És important perquè servirà després (fragment pàg. 26-33) per recollir els canvis que s'observen en el senyor Serafi. Estaria bé fer-ho en un paper continu, o a la pissarra digital. L'important és que es pugui recuperar més tard, quan s'hagi llegit un fragment més del llibre.

Solució:

- Només s'hi podia anar a comprar en casos d'urgència
- No cobrava amb diners
- A la nit mirava al cel fixament

Activitat 18 (Material de suport)

Ja hem vist a l'activitat anterior que el senyor Serafi tenia certes rareses. Una era que no cobrava diners als seus clients. Aquesta activitat vol focalitzar l'atenció dels alumnes sobre les altres maneres de pagar el que compren els clients. La primera part de l'activitat és de comprensió literal, la segona part de comprensió crítica.

Solució

- La senyora Amèlia li pagava explicant-li històries de quan era jove
- El Tadeu Martinet li pagava amb rodolins
- La Tereseta li pagava jugant una partida de dames
- La mare de la Tereseta li pagava explicant-li una notícia
- L'Oleguer Santespasquès li pagava explicant-li curiositats dels monuments

Pàg. 26-33

Activitat 19

Canvis a la botiga del senyor Serafi

Es pot proposar entaular una conversa sobre quins canvis s'han produït a la botiga del senyor Serafi. Podem recuperar el que havíem anotat a l'activitat 17.

Solució:

- Ha canviat el rètol. Ara ha desaparegut «PER A CASOS D'URGÈNCIA»
- Han desaparegut les cadires
- Han aparegut dos cartellats nous: «ES PAGA AL COMPTAT» I «AMB DINERS»

Canvis en el senyor Serafi

La botiga ha sofert canvis, però el senyor Serafi també és diferent.

Solució:

- No somriu amablement
- No dóna conversa a ningú
- Només té interès a cobrar diners

Activitat 20

La pregunta que es planteja en aquesta activitat és molt important, ja que la resposta pot ser la clau per entendre l'acció. Els alumnes poden fer inferències i hipòtesis:

- Com pot ser que el senyor Serafi discuteixi amb el senyor Serafi?
- Què vol dir que no el deixarà sortir?
- Què deu està passant?

Pàg. 34-40

Activitat 21 (Material de suport)

Els veïns s'organitzen. Volen saber què li ha passat al senyor Serafi. Aquesta és una activitat de síntesi. Els alumnes han de destriar quines coses fan per descobrir si el senyor Serafi que tenen al davant és l'autèntic o si no l'és, i si no l'és, on és l'autèntic.

Solució:

- Escorcollen la casa
- La Tereseta li demana si vol jugar a dames
- El busquen dins de la butxaca de la bata

Pàg. 41-50

Activitat 22

El secret del senyor Serafi

Amb aquesta activitat pretenem que els alumnes reconstrueixin la història del senyor Serafi i del seu cosí.

Es proposa que entre tota la classe emplenin el quadre següent. Es pot fer oralment o per escrit a la pissarra.

	Sr. Serafi	Cosí del Sr. Serafi
Qui és?		
D'on ha vingut?		
Com ha vingut?		
Per què ha vingut?		
Per què té una bata amb butxaca?		
Quina és la seva feina?		

Un cop es té la informació sobre els dos personatges es pot demanar als alumnes quines pistes ens ha donat l'autora sobre ells

Amb aquesta activitat els alumnes, amb ajuda de la mestra, han fet una recapitulació del que ha passat a l'inici i al nus de l'obra. Ara estan preparats per aventurar-se a dir com pot acabar la història. Primer per parelles i després entre tots poden fer una pluja d'idees sobre com imaginem el final. No es tracta només de fer la hipòtesi, han de justificar-la a partir de la informació que els ha proporcionat la lectura i dels seus coneixements. Les preguntes que poden incentivar la participació són:

- Què faran amb el cosí del senyor Serafi?
- Què farà el senyor Serafi?

A l'activitat següent comprovaran el que han dit i valoraran el desenllaç de la història.

Solució:

	Sr. Serafi	Cosí del Sr. Serafi
Qui és?	Un extraterrestre.	Un extraterrestre.
D'on ha vingut?	D'un planeta desconegut.	Del mateix planeta que el seu cosí.
Com ha vingut?	Amb una nau en forma d'ou amb ales.	
Per què ha vingut?	Va fugir del seu cosí perquè li volia robar la bata. Els habitants de la terra són molt semblants als del seu planeta.	Perseguia el seu cosí perquè vol apropiat-se de la seva bata.
Per què té una bata amb butxaca?	Perquè a tots els nens se'ls en regala una quan neixen. Van a l'escola per aprendre-la a fer servir. Cadascú en pot treure coses diferents segons l'ofici que tria, però cal molt d'estudi i pràctica	
Quina és la seva feina?	Botiguer.	No en té cap. És un gaudul.

Els alumnes poden comentar què els ha sorprès més de la història que explica.

Activitat 23

El desenllaç

A l'activitat anterior els alumnes han fet hipòtesis, ara és el moment de comprovar-les.

El cosí del senyor Serafi és enviat amb l'ou volador al seu planeta, i li manifesten el desig exprés que no torni mai més.

El senyor Serafi es queda al barri perquè s'hi troba bé i ha fet bons amics, tot i que pensa que s'enyorà una mica. La seva botiga recupera l'aspecte inicial (rètol i cadires), i es pot seguir pagant sense utilitzar els diners.

Es pot fer notar als alumnes que la novel·la acaba com ha començat, amb la diferència que ara els habitants del barri comparteixen el secret del senyor Serafi.

3.5 Activitats per fer després de llegir

L'amistat

Un dels temes que tracta el llibre és l'amistat. A les activitats següents es treballa aquest tema. Primer es parteix del contingut del llibre i a continuació s'estén cap a les experiències personals i a les maneres que té la llengua de parlar sobre l'amistat.

Activitat 24 (Material de suport)

Es demana als alumnes que facin una llista dels amics del senyor Serafi. Ho poden fer per parelles. Aquesta llista després podrà servir per fer l'activitat.

Un cop feta la llista es pot ajudar a fer una síntesi. Què tenen en comú les persones de la llista?

- Són la gent del barri que coneix el senyor Serafi perquè va a comprar a la seva botiga.

Activitat 25 (Material de suport)

Aquesta activitat pretén que els alumnes estableixin connexions entre el contingut del llibre i les seves experiències personals. Primer es pot fer una conversa:

- Quants amics teniu?
- Creieu que és important tenir-ne molts?
- Creieu que es pot viure sense amics?
- Què feu quan esteu junts?
- Com et sents quan fas coses amb els teus amics?

Després es proposa que escriguin el nom dels seus tres millors amics.

Activitat 26

S'escriuen les dites següents a la pissarra, es llegeixen primer en silenci i després en veu alta i es deixa un temps perquè els alumnes en comentin el significat en grup.

- Qui té un bon amic té un bon abric.
- No tenir parent ni amic.
- Qui té un amic té un tresor.

Es pot ajudar els alumnes mitjançant dues preguntes que es relacionen amb els personatges de la novel·la:

- Quina de les tres frases creieu que podríem dir al cosí del senyor Serafi? Per què?
- Quines es poden relacionar amb el senyor Serafi?

A classe som tots companys, però no tots som amics. Quines qualitats creus que té un bon amic?

Anoteu-les a www.abcya.com/word_clouds.htm.⁵ Imprimiu-ho i feu un mural per a la classe.⁶

Els personatges

Activitat 27

A l'activitat 24 els alumnes han fet la llista dels amics del senyor Serafi. Ara cal recuperar-la i afegir-hi l'altre personatge que surt a l'obra i que no és a la llista (el cosí del senyor Serafi).

Aquesta activitat es pot fer en dues fases. A la primera es pot donar a cada alumne dos post-it de dos colors diferents. En un escriuran el personatge

⁵ Aplicació per a nens per fer núvols de paraules.

⁶ Activitat que s'ha de fer amb l'ajuda del mestre o mestra i a l'aula d'informàtica o amb l'ordinador de la classe.

que els ha agradat més i en l'altre el que els ha agradat menys. Al darrere poden escriure el seu nom.

Els podem penjar en un mural, posant junts els post-it que coincideixen amb el nom del personatge.

Després podem convidar alguns alumnes a comentar els seus post-it:

- Quin personatge t'agrada més? Per què?
- I el que t'agrada menys? Què li recomanaries de fer perquè fos més simpàtic?

Les botigues

Activitat 28

La botiga del senyor Serafi és especial, es pot dir que és única. A partir de la botiga del senyor Serafi es poden treballar les diferents botigues que coneixen els alumnes. Aquesta activitat i les següents són d'ampliació. Es proposen perquè es tracten continguts que són propis del cicle inicial i tenen com a referència un context compartit: la lectura d'una novel·la.

La primera part de l'activitat pretén conèixer quines botigues coneixen els alumnes. I a la segona part s'aprofundeix en tres botigues que no són tan conegudes pels infants: la ferreteria, la merceria i la botiga de comestibles.

Els coneixements dels alumnes sobre el tipus de botiga pot ser molt divers, depèn de l'experiència de cadascú, de la població on viuen i dels hàbits que tinguin les famílies (comprar a grans superfícies, al mercat...)

Activitat 29

La botiga del senyor Serafi és petita com un puny. A partir d'aquesta comparació es proposa que els alumnes coneguin altres comparacions que ja estan lexicalitzades.

Solucionari:

- Una caseta petita com un puny
- Estar vermell com un tomàquet
- Xerrar com una cotorra
- Alegre com un cascavell
- Avorrir-se com una ostra
- Estar blanc com un got de llet

Adaptació: <http://www.edu365.cat/primaria/muds/catala/comparacio/>
<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/comparacio/index.htm>

Les notícies

Activitat 30

Aquesta activitat també és d'ampliació. Al llarg del llibre es fa esment de tres notícies que han sortit al diari. Ningú no en fa cas perquè no les relaciona amb res que li sigui proper.

El dia que havia arribat, havia sortit als diaris una notícia molt curiosa que deia que aquella nit s'havia observat un fenomen estrany al cel: s'havia vist un estel que queia en un lloc on no en queien mai, d'estels.

Es proposa que els alumnes busquin al diari una notícia que els sembli curiosa, que la retallin i que la comentin en veu alta. Es pot fer en parella o en petit grup.

4. Quadre de continguts

A la taula següent s'indica quins continguts es treballen a cada activitat. En negreta s'han marcat les activitats que es poden trobar al quadern de l'alumne perquè necessiten suport.

Continguts	Activitats
Creació d'expectatives sobre l'obra.	10
Exploració del llibre i localització de dades bibliogràfiques. Referències bibliogràfiques	5, 6
Activació de coneixements previs (títol)	7, 8, 9
Coneixement de les persones relacionades amb el llibre: l'autor i l'il·lustrador Ampliació de lèxic: - Lèxic al voltant de les botigues - Comparacions - Dites	1, 2, 3, 4 8, 9, 11, 26, 28, 29
Descripció dels personatges que intervenen Descripció d'objectes i espais	11, 13, 19, 22, 27
Utilització dels recursos de la biblioteca d'aula i del centre	1, 3
Elaboració de connexions personals amb els sentiments i les vivències dels protagonistes	7, 8, 9, 13, 15, 25, 26
Elaboració d'hipòtesis i inferències	7, 9, 10, 12, 14, 15, 20, 22
Comprovació d'hipòtesis	16, 23
Observació d'il·lustracions i de les sensacions que transmeten	4
Gaudi de la lectura en veu alta per part del	

Continguts	Activitats
mestre	
Recopilació dels fets, síntesi	16, 21, 22
Comprensió literal	16, 17, 18, 19, 24
Aproximació al gènere de la notícia	14, 30

5. Bibliografia

- ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS EN LLENGUA CATALANA. Webs d'autors. Mercè Canela. [En línia] <<http://www.escriptors.cat/autors/canelam/>>. [Consulta: 23.05.16]
- BADIA, Dolors; Montserrat VILÀ. *Juegos de expresión oral y escrita*. Barcelona: Graó, 2009.
- DIDAC. *Diccionari de català*. [En línia] <<http://www.dicdidac.cat/>>. [Consulta: 23.05.16]
- Enciclopèdia.cat [En línia] <<http://www.enciclopedia.cat/>>. [Consulta: 23.05.16]
- FRENKIEL, Pierre. *90 juegos de escritura. Motivar la escritura en grupo*. Madrid: Editorial Popular, 2012.
- DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. *Material didàctic. Programa el Gust per a la lectura*. [En línia] <<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/lectura/gustperlalectura/materialdidactic/>> [Consulta: 23.05.16]
- JAQUET, Jaqueline; Silvia CASULLERAS, Núria MIRAVET. *40 jocs per parlar català*. Barcelona: Graó, 2004.
- Viasona. *Tota la música en català*. [En línia] <www.viasona.cat>. [Consulta: 23.05.16]